

HORIZONT

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XXXII.

ČÍSLO 1

JANUÁR 2025

NEPREDAJNÉ

ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

Milí občania,

rok 2024 je za nami a s ním prichádza nový začiatok - rok 2025. Je to čas, kedy sa pozastavíme, bilancujeme, no zároveň začíname myslieť na to, čo nás čaká. Nový rok nám vždy dáva príležitosť začať nanovo, s odhodlaním a nádejou.

Rok, ktorý práve skončil, bol plný výziev, no aj momentov, ktoré nám ukázali naše správne smerovanie k lepšiemu životu v našej obci. Dokázali sme zrealizovať niekoľko projektov, výraznou mierou sme zlepšili podmienky pre našich ambulantných lekárov a ich pacientov, dokončili výstavbu Zariadenia pre seniorov, vybudovali skanzen Rochus a mnohé malé projekty, či už je to vybudovanie ihrísk, voľnočasové aktivity pre našich občanov v Obecnom klube, alebo kultúrno-spoločenské akcie organizované počas celého roka. Zároveň sme pripravovali aj nové projekty, ktoré verím, že sa budú realizovať v roku 2025 a hlavnou prioritou je otvorenie Zariadenia pre seniorov, čím naplníme jednu z našich dôležitých vízií - poskytnúť bezpečné, láskyplné a profesionálne prostredie, kde každý človek môže prežiť svoj zlatý vek v pokoji a s úctou.

S novým rokom prichádza aj nový začiatok, plný príležitostí. Rok, ktorý máme pred sebou, je ďalšou stránkou našich životov, na ktorej môžeme spoločne písať príbehy spoločnej práce pre našu obec. Ďakujem každému z vás za vašu aktivitu, ochotu pomáhať a podporovať našu obec.

V novom roku 2025 vám prajem pevné zdravie, veľa úspechov, šťastia a radosti. Nezabúdajme sa tešiť z malých momentov a nech vám každý deň prináša nové príležitosti a šťastné chvíle.

Bc. Rastislav Neuvirth, starosta obce

PF2025

A my vam tu sceme f totym novym roku, poprac zos najlepšeho najlepše, zos najkrajšeho najkrajše, zos najmilšeho najmilše. Žeby sce mali zdravička – jak mlečka dojna kravička, žeby sce mali telo šcesca – jak milionarova nevesta, žeby sce mali veľo lasky a nemušeli ucahovac opasky. A to hlavne od šerca želame vam, žeby sce toten usmev na tvari mali a na šicke starosci še z vysoka vykyhali. Toto šicko a ďaleko vecej vam sceme my vaša horizontalna rada zaželac a verime, že aj teho roku dobry zrak budece mac, žeby sce našo vytvory znali prečítac.

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA DŇA 25.11.2024

Uznesenie OcZ č. 136/21/2024

OcZ schvaľuje program 21. zasadnutia obecného zastupiteľstva

Uznesenie OcZ č. 137/21/2024

OcZ schvaľuje návrhovú komisiu v zložení Bc. Martina Chovancová, p. Ladislav Dunka

Uznesenie OcZ č. 138/21/2024

OcZ schvaľuje za overovateľov zápisnice PhDr. Evu Krajňákovú, p. Mariána Tešíka

Uznesenie OcZ č. 139/21/2024

OcZ schvaľuje Všeobecné záväzné nariadenie obce č. 3/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Rudňany

Uznesenie OcZ č. 140/21/2024

OcZ berie na vedomie Organizačný poriadok obecného úradu Rudňany

Uznesenie OcZ č. 141/21/2024

OcZ schvaľuje Sadzobník cien obce Rudňany platný na rok 2025

Uznesenie OcZ č. 142/21/2024

OcZ schvaľuje plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na obdobie 1. polroku 2025 a poveruje hlavného kontrolóra obce na vykonanie schválených kontrol

Uznesenie OcZ č. 143/21/2024

OcZ schvaľuje Harmonogram zasadnutí obecného zastupiteľstva na I. polrok 2025

Uznesenie OcZ č. 144/21/2024

OcZ v súlade s § 9 aa ods. 2 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) a čl. 15 písm. A ods. 1,2,3 Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce schvaľuje nájom nehnuteľného majetku vo vlastníctve obce:

- nebytový priestor o výmere

39,82 m² nachádzajúci sa v suteréne obytného domu s. č. 201 v Rudňanoch, stojací na pozemku registra „C“ parcelné číslo 391, zastavané plochy a nádvoria v prospech Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov Zimné 201, zastúpené predsedom spoločenstva Františkom Fischerom, bytom Rudňany 201 vo výške mesačného nájmu 20,31€

Pri prenájme majetku vo vlastníctve obce sa podľa Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce sa v tomto prípade prihlíada na:

- čl. 15 A ods. 2, podľa ktorého:

ak hodnota nájomného v úhrne za celé obdobie nájmu neprevyšuje 7 500 € - v takom prípade obec zabezpečí preukázateľné porovnanie s obdobným nájomom alebo inou verejne dostupnou ponukou na nájom obdobnej veci podľa schváleného Sadzobníka cien obce Rudňany, kde výška nájomného je určená vo výške 8,30 €/m²/rok.

- čl. 15 A ods. 3 písm. b) podľa ktorého:

Obecné zastupiteľstvo môže schváliť aj nižšie nájomné ako je všeobecná hodnota nájomného pri nájmoch majetku, pri ktorých vzhľadom na stav a polohu nehnuteľnosti nie je možný nájom ani za cenu všeobecnej hodnoty nájomného, pričom existuje len jeden záujemca o nájom majetku.

Vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti sa prípadom hodným osobitného zreteľa v súlade so zákonom o majetku obcí a zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce rozumie skutočnosť, že predmetnú nehnuteľnosť obec získala v rámci dedičského konania, ako majetok nízkej hodnoty

(pre obec neupotrebitelný) a vzhľadom k tomu, že predmetný majetok je obhospodarovaný spoločenstvom vlastníkov bytov.

Uznesenie OcZ č. 145/21/2024

OcZ schvaľuje Nájomnú zmluvu na nájom nebytových priestorov s. č. 201 uzavretú medzi prenajímateľom obec Rudňany a nájomcom Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov Zimné 201, zastúpené predsedom spoločenstva Františkom Fischerom, bytom Rudňany 201

Uznesenie OcZ č. 146/21/2024

OcZ berie na vedomie zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 10/2024 podľa § 14 ods. 2 písmena a), b), c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.. Zmenou rozpočtu sa celkové príjmy a celkové výdavky navýšia o 202 196,00 €. Zároveň sa tým upravuje finančná časť programového rozpočtu obce pre rok 2024.

Uznesenie OcZ č. 147/21/2024

OcZ schvaľuje Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 11/2024 podľa § 14 ods. 2 písmena a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zn. n. p.. Zmenou rozpočtu sa celkové príjmy a celkové výdavky navýšia o 7 034 €. Zároveň sa tým upravuje finančná časť programového rozpočtu obce pre rok 2024.

Uznesenie OcZ č. 148/21/2024

OcZ berie na vedomie stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Rudňany na roky 2025 až 2027

Uznesenie OcZ č. 149/21/2024

OcZ schvaľuje dotácie z rozpočtu obce na rok 2025 pre subjekty

Obecný športový klub Rudňany v sume 35 000€, Banícky cech Rudňany 5 000€, Slovenský zväz zdravotne postihnutých ZO č.6 Rudňany 2 500 € a Dobrovoľný hasičský zbor Rudňany 4 000€

Uznesenie OcZ č. 150/21/2024

OcZ schvaľuje Rozpočet obce Rudňany na roky 2025 - 2027 s tým, že príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2026 - 2027 nie sú záväzné

Uznesenie OcZ č. 151/21/2024

OcZ schvaľuje Zmluvu o zabezpečení predaja prostredníctvom jednorazových poukážok uzavretú medzi objednávateľom obec Rudňany a dodávateľom František Ambrózy, Katarína Ambrózyová – právny nástupca, Strojnícka 5/13, Spišská Nová Ves

Uznesenie OcZ č. 152/21/2024

OcZ schvaľuje Dodatok č. 28 k Zmluve o zbere, odvoze a zneškodňovaní komunálneho odpadu z obce Rudňany č. 6000/2002/V-18 uzatvorený medzi

objednávateľom obcou Rudňany a zhotoviteľom Brantner Nova, s.r.o., Sadová 13, Spišská Nová Ves

Uznesenie OcZ č. 153/21/2024

OcZ uvoľňuje z funkcie člena Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej PhDr. Evu Krajňákovú, PhD. k 31.12.2024

Uznesenie OcZ č. 154/21/2024

OcZ schvaľuje za člena Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej Mgr. Darinu Stanislavovú od 01.01.2025

Uznesenie OcZ č. 155/21/2024

OcZ

a) schvaľuje doplnkové zabezpečenie poskytnutých úverov na Zariadenie pre seniorov Rudňany, Rudňany 83 (číslo zmluvy: 800/416/2022) a Zariadenie pre seniorov Rudňany - technická vybavenosť (číslo zmluvy: 800/417/2022) nehnuteľnosťou – Názov stavby (podľa LV) Zdravotné stredisko súp.č. 79 s príslušenstvom, obec Rudňany, Rudňany súp. č. 79, LV číslo 1, okres Spišská

Nová Ves, obec Rudňany, katastrálne územie Rudňany vrátane pozemku parcelné číslo 320/1 druh Zastavaná plocha a nádvorie o výmere 423 m², Očenenie zo znaleckého posudku – VŠH 791 000 €, číslo znaleckého posudku 298/2024 zo dňa 6.12.2024, vypracoval Ing. Pavol Morihladko, Hviezdoslavova 446/8, 052 01 Spišská Nová Ves, evidenčné číslo 915406 a súhlasí so zriadením záložného práva na uvedenú nehnuteľnosť v prospech Štátneho fondu rozvoja bývania, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava 37 s postavením prednostného záložného veriteľa v zmysle § 151 ma ods. 3 Občianskeho zákonníka a to počas celej doby trvania úverového vzťahu založeného Zmluvami o úveroch. splnomocňuje a poveruje starostu obce podpísaním Záložných zmlúv na doplnkové zabezpečenie poskytnutých úverov a zriadením záložného práva v prospech ŠFRB.

OZNAM ČLENOM PPZ

POZOR - ZMENA

výšky základného ročného členského príspevku a pohrebných podpôr platná od 1.1.2025

Uznesením Správnej rady PPZ č. 17/2024 zo dňa 28.07.2024 s platnosťou od 1.1.2025 bolo schválené:

1. Suma základného ročného členského príspevku bude vo výške 26,00 € / člen / násobok. V prípade násobkov sa základný ročný členský príspevok násobí počtom násobkov.

2. Pohrebná podpora sa bude vyplácať pozostalým po členoch, ktorí vstúpili do Združenia pred 1.1.2011 vo výške 600,00 EUR.

3. Pohrebné podpory pre jednotlivé kategórie vzniknuté od 1.1.2011 sa budú vyplácať pozostalým nasledovne:

- **do 1 roku členstva** 0,00 € - nárok nevzniká (výnimka – článok 9 Organ. poriadku Združenia, bod 9.4.)
- **do 5 rokov trvania členstva** suma pohrebnej podpory = 200,00 EUR - a jej násobky
- **od 5 do 10 rokov trvania členstva** suma pohrebnej podpory = 320,00 EUR - a jej násobky
- **od 10 do 15 rokov trvania členstva** suma pohrebnej podpory = 440,00 EUR - a jej násobky
- **nad 15 rokov trvania členstva** suma pohrebnej podpory = vo výške 600,00 EUR

Platbu môžete uhrádzať u p. Heleny Fedákovej po telefonickom dohovore na čísle 0917 568 687.

Ďakujeme za porozumenie a spoluprácu.

Správna rada PPZ

POLICAJNÉ OKIENKO

Výsledky ObP Rudňany za mesiac december 2024

Počas služby bolo celkom doručených 10 zásielok pre potreby Okresného súdu.

Hliadka ObP počas služby zistila celkom 8 porušení pravidiel o predaji tovaru, za čo bolo uložených 8 blokových pokút.

Dňa 4.12.2024 v čase o 8.15 hod na ObP telefonicky oznámila učiteľka zo Špeciálnej školy, že má problém so žiačkou počas vyučovania. Po príchode hliadka zistila, že sa jedná o žiačku A.H, ktorá bola na mieste poriešená pokarhaním a taktiež bola na miesto privolaná matka uvedenej žiačky, ktorá bola informovaná o nevhodnom správaní svojej dcéry.

Dňa 4.12.2024 v čase o 16.30 hod hliadka vykonala asistenciu počas čistenia odpadovej šachty pri bytovom dome Rudňany 513.

Dňa 6.12.2024 v čase o 21.40 hod bola hliadka ObP telefonicky požiadaná hliadkou OO PZ Markušovce o spoluprácu pri zadržaní páchatelov krádeže vlámaním do predajne potravín pri knižnici. Na mieste boli zadržané priamo v objekte tri osoby a to M.H, I.H, R.H. Hliadkou ObP bola v blízkosti potravín spozorovaná

štvrtá osoba R.H, ktorá dávala pozor počas krádeže vlámaním, uvedená osoba bola následne odovzdaná hliadke OO PZ. Krádež vlámaním ďalej realizovala hliadka OO PZ Markušovce.

Dňa 9.12.2024 hliadka ObP v čase 16:33 zastavila na ceste v blízkosti kostola p. G. L. že ju mali okradnúť tri mladistvé osoby. Dotyčná hliadka uviedla, že jej ukradli čiernu kabelku, ktorú mala prehodenú cez plece, keď išla po schodoch smerom do kostola. Hliadka sa spojila s pracovníkmi MOaPS. Poškodená pracovníkom MOaPS opísala ako tieto osoby vyzerali a čo mali oblečené. Pracovníci MOaPS podľa opisu tieto osoby spoznali, keďže predtým sa ich jedna z nich pýtala, kedy ide autobus do Spišskej Novej Vsi. Hliadka ObP spolu s pracovníkmi MOaPS išla do časti Zabíjanec, odkiaľ tieto osoby mali byť. Hliadka v časti Zabíjanec stotožnila tri osoby: R. H, J. H a K. H. Tieto osoby sa priznali a uviedli, kde ukradnuté veci odhodili. Veci mali odhodiť na lesnej ceste nad čističkou. Hliadka sa spolu s pracovníkmi MOaPS a podozrivými osobami R. H K. H a J. H.

presunuli na miesto, kde mali ukradnuté veci odhodiť. Na lesnej ceste sa našli kľúče, kabelka a peňaženka v ktorej boli stravné lístky. Peniaze z peňaženky mali osoby pri sebe. Kartičku na autobusovú prepravu mala pri sebe K. H. Čiernu kabelku, peňaženku hneď farby, kartičku na autobusovú prepravu, kľúče a hotovosť 28 eur hliadka ObP vrátila poškodené. Celá vec bola oznámená OO PZ Markušovce pre podozrenie z trestného činu ako vecne príslušnému.

Dňa 17.12.2024 v čase o 13.45 hod. hliadka regulovala cestnú premávku počas DN v časti Zapálenica smerom od obce Poráč.

Dňa 17.12.2024 v čase o 20.00 hod. vykonala asistenciu hliadka OO PZ A PMJ pri narušení verejného poriadku v časti Rudňany Zapálenica kolónia.

Dňa 19.12.2024 v čase o 11.15 hod. hliadka ObP poskytla súčinnosť pracovníkom Životného prostredia pri kontrole v časti Rudňany Zabíjanec.

*Mgr. Slavomír Kalafut
Náčelník ObP Rudňany*

NAŠI SENIORI

Dňa 9.12.2024 sa uskutočnilo posedenie pri kapustnici. 90 členov ZO SZSP si pochutnalo na výbornej kapustnici a neskôr aj na káve a koláčiku. Predsedkyňa Anna Vincentyová privítala prítomných, aj hostí – starostu obce Bc. Rastislava Neuvirta, p. Mgr. Bodzionyho, Andreu Marcínovú a PhDr. Bohuslava Vaľka a popriala všetkým veľa zdravia, pekný advent a krásne prežitie vianočných sviatkov. Starosta obce poďakoval za pozvanie a poprial pekné sviatky v kruhu rodiny. Vyjadril, že je dôležité, aby každý strávil sviatky v kruhu celej rodiny. Speváčka skupina Rudňanka nám po celý čas spievala krásne ľudové piesne. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili na tejto akcii. Poďakovanie patrí aj kuchárke Dáši Mrovčákovej za chutnú kapustnicu.

Dňa 14. decembra 2024 sa 44 členov ZO SZZP zúčastnilo výletu na Štrbské pleso a v Poprade na vianočných trhoch. Na Štrbskom plese sme mali peknú prechádzku a nadýchali sme sa čerstvého vzduchu. Potom sme išli do Popradu na vianočné trhy. Krásne vyzdobené mesto bolo našim očiam potechou a blikajúce ozdobené mesto bolo veľmi pekné. S krásnymi zážitkami sme sa vo večerných hodinách vracali domov. Ďakujeme organizátorke za pekný výlet.

Dňa 17.12.2024 sa 9 členov ZO SZZP zúčastnilo divadelného predstavenia pod názvom My a ti druhí. Táto inscenácia prináša moderný pohľad drámy, kde diváci nájdu aj veľa humoru. Dej inscenácie je zasadený do prostredia slovenskej dediny, kde sa stretávajú štyri ženy rôznych charakterov na obecnom zasadnutí. Každá z nich má svoju funkciu

a osobnosť. Spája ich spoločný problém, ktorý musia riešiť. Diváci sa môžu tešiť na emotívne predstavenia, ktoré kombinuje humor s hlbokými myšlienkami a otvára otázky zmyslu života a spoločenských hodnôt. Ďakujeme za krásny zážitok.

Alena Drefkova

Z NAŠICH ŠKÔL

MATERSKÁ ŠKOLA 89

Atmosféru sviatočných dní sme celý mesiac december pociťovali veľmi intenzívne. Bolo nám cťou s krátkym kultúrnym programom vystúpiť na otvorení remeselných trhov, ktoré sa konali 1.12.2024 na námestí. Výzdoba celej škôlky našepkávala, že sa blížili sviatky Vianoc a príchod Mikuláša, ktorý sa v detských srdiečkach spája s vrecúškom plným dobrôt. Ani v tomto školskom roku to nebolo inak. On

naozaj prišiel medzi deti, ktoré mu venovali pripravený mikulášsky program. Ochotne vypočul každého drobca, ktorému potom s úsmevom spod bielej brady venoval niekoľko milých slov a očakávaný balíček sladkostí.

Ten, kto sa teší z maličkostí a pozná hodnotu milého slova, úsmevu, detskej radosti je šťastný človek. Takýto nehmotný, s láskou balený darček, sme pre našich rodičov pripravili v podobe Vianočnej besiedky a divadelného predstavenia v spoločenskej sále OcÚ dňa 13.12.2024. Bolo to zároveň poďakovanie za pomoc a dôveru v kalendárnom roku 2024, ktorý ostal už iba v spomienkach a na trón zasadol nový rok 2025.

V novom roku prajeme všetkým obyvateľom Rudniansk

*plnú náruč zdravia,
myšlienky plné pokoja a lásky
a veľa momentov z príjemných prekvapení.
Prajeme Vám čas žiť každý deň, každú hodinu, každý okamih ako dar. Nech vo Vašich domovoch zavládne
neha, ohľaduplnosť a porozumenie.*

Kolektív MŠ Rudňany č. 89

MATERSKÁ ŠKOLA 554

Mikuláš a vianočná besiedka v Materskej škole č. 554

Koncom novembra sa žiačka našej materskej školy Liliana Boráková so svojou pani učiteľkou Andreou Ferančákovou zúčastnila spevackej súťaže Špivanka, kde krásne zaspievala a dostala veľkú pochvalu od poroty, z čoho sa veľmi tešila Lili a celá naša materská škola.

S príchodom decembra sa v materských školách rozlieha radosť, smiech a vzrušené očakávanie najkrajších sviatkov v roku – Vianoc. Práve toto obdobie je sprevádzané rôznymi zvykmi a tradíciami, ktoré v deťoch vytvárajú nezabudnuteľné spomienky na čaro detstva. Medzi najobľúbenejšie udalosti v materských školách patrí príchod Mikuláša a vianočná besiedka, ktoré spolu vytvárajú jedinečnú atmosféru plnú radosti, zábavy a tvorivosti.

Prvým z vrcholov predvianočného obdobia je tradičná návšteva Mikuláša, ktorý 6. decembra navštevuje deti so svojim sprievodom. Táto postava s bielou bradou, červeným plášťom a vrecom plným sladkostí je očakávaným hosťom, na ktorého sa deti tešia týždne vopred.

Učiteľky v našej materskej škole zvyčajne už niekoľko dní pred Mikulášom pripravujú deti na jeho príchod. Deti sa učia básničky, pesničky a pripravujú rôzne výtvarné diela, ktoré darujú Mikulášovi ako prejav vďaky. V triedach sa vyrábajú papierové čižmičky, obrázky Mikuláša a anjelov, ktoré potom zdobia naše okná alebo nástenky. Na stole stojí košík s ovocím a sladkosťami, ktorý Mikuláš rozdáva deťom, no občas sa v jeho sprievode objaví aj čert. Ten je síce strašidelný, ale vždy len symbolicky – aby deťom pripomenul, že dobré správanie sa vypláca. Prítomnosť čerta a anjela pridáva celému stretnutiu napätie a zážitok, na ktorý deti dlho spomínajú. Keď Mikuláš konečne vstúpi do triedy, detské oči sa rozžiaria a miestnosťou sa nesie výkrik radosti aj troška zvedavého strachu. Mikuláš každému dieťaťu venuje pár slov, pochváli ho za jeho sprá-

vanie. Na záver deti odrecitujú naučené básničky a zaspievajú pesničky, za čo si vyslúžia malé balíčky plné sladkostí. Celá akcia je sprevádzaná príjemnou atmosférou, ktorá spája radosť detí, úsilie učiteľov a lásku k tradíciám. Druhým dôležitým momentom decembrového programu je vianočná besiedka, ktorá je vrcholom predvianočného obdobia v materskej škole. Besiedka je príležitosťou pre deti, aby predviedli rodičom, starým rodičom a učiteľom, čo sa naučili počas uplynulých týždňov. Prípravy na vianočnú besiedku začínajú často už v novembri. Učiteľky s deťmi nacvičujú scény, tanečné vystúpenia, piesne a básničky, ktoré tematicky súvisia s Vianocami. Kreativita pedagógov nemá hraníc. Deti zároveň vyrábajú kostýmy a rekvizity, ktoré sú často veľmi jednoduché, no o to autentickejšie. Je to čas, keď každé dieťa môže ukázať svoj talent, či už v podobe hereckých schopností, spevu alebo tanca.

Jedným z najkrajších častí besiedky sú koledy, ktoré deti spievajú s čistou radosťou. Tradičné piesne ako „Tichá noc“ prinášajú kúzelnú atmosféru, pri ktorej sa neraz zalesknú slzy dojatia v očiach rodičov. Na záver besiedky deti rozdávať rodičom malé vlastnoručne vyrobené darčeky – vianočné ozdoby, priania alebo obrázky, ktoré vytvárali s láskou a nadšením.

Tieto predvianočné tradície majú v živote detí veľký význam. Návšteva Mikuláša motivuje deti k dobrému správaniu a prináša im radosť z očakávania. Vianočná besiedka zase podporuje ich kreativitu, samostatnosť a schopnosť pracovať v kolektíve. Vystúpenie pred publikom posilňuje ich sebavedomie a buduje v nich pocit hrdosti na vlastnú prácu.

Pár dni pred prázdninami k nám zavítal ešte jeden pán, a nebol to Mikuláš. Mal kufre plné rekvizít, svetielok a veľký fotoaparát. Deti čakal ďalší zážitok, a to profesionálne vianočné fotenie. Užili si to ako naozajstné modelky a modely.

Tieto zážitky tiež vytvárajú vzácne spomienky, ktoré si deti ponesú celý život. Navyše, rodičom poskytujú možnosť prežiť spoločné chvíle radosti a oceniť úsilie ich detí i učiteľov. Mikuláš a vianočná besiedka v materskej škole sú jedny z najkrajších udalostí v živote detí. Sú to chvíle plné očakávania, radosti a vzájomného zdieľania, ktoré upevňujú hodnoty ako láska, priateľstvo a tradícia. Vďaka týmto aktivitám si deti budujú pozitívny vzťah k Vianociam a učia sa, že sviatky nie sú len o darčekom, ale hlavne o spoločných zážitkoch a láske.

MATERSKÁ ŠKOLA SRPPI

Svätý Mikuláš

Mesiac december sa v našej materskej škole niesol v duchu príprav na Mikuláša. Nacvičovali sme s deťmi každý deň básničky, pesničky a rozprávali legendy o Mikulášovi.

Zvyk s čižmičkami v oknách sa traduje práve z legendy o tom, ako Mikuláš nechával v oblokoch chudobných ľudí dary. Vo svete sa tento sviatok spája z niekoľkými tradíciami. Napriek tomu, že ich je veľmi veľa, posolstvo majú rovnaké a to: obdarovať druhých, konať dobré skutky, byť štedrý a láskavý.

Všetky deti sa na Mikuláša veľmi tešili a s radosťou ho vítali básničkami a pesničkami, ktoré si pripravili. A veru sa aj dočkali! Každé dieťa dostalo krásny sladké prekvapenie a k tomu zážitok z milého stretnutia.

Školský výlet - pečenie vianočných oblátok

Neoddeliteľnou súčasťou slávnostne prestretého štedrovečerného stola sa vo väčšine domácností stali vianočné oblátky. Pečenie vianočných oblátok patrí od nepamäti k duchu našich Vianoc.

Dňa 11. decembra sa uskutočnil výlet do obce Markušovce kde nás privítala pani Staňová, ktorá začala rozprávanie o vianočných zvykoch a pečení vianočných oblátok. Deti tieto informácie zaujímali

a pani učiteľky im vysvetlili význam oblátok na Vianoce pri štedrovečernom stole. Potom sme sa presunuli do dielne, kde sme si vyrobili vianočný stromček, ktorý mali na pamiatku domov. Oboznámili nás so zvykmi a deti asistovali pri liati olova a výrobe oblátok.

Pečenie oblátok patrí medzi nádherné slovenské tradície. Je to možnosť ako sa vrátiť späť v čas, spomaliť tempo, sadnúť si spolu k stolu, rozprávať sa. Ďakujeme za vieru a lásku k tradíciám našich predkov, ktorí ju dostali až k nám.

Koncert - Ujo Viktor

Dňa 12. decembra sa v našej materskej škole konal interaktívny koncert. Viktor Guľváš, ktorého deti poznajú ako Ujo Viktora už spieva 32 rokov a skladá, tvorí

Sú určené nielen pre zábavu ale aj vzdelávanie. Hravou formou inšpiruje a pomáha deťom pochopiť svet okolo seba.

Spieval piesne, ktoré po ňom deti opakovali a aj si zatancovali. Ticho nezostali ani hlasy pani učiteliek, ktoré si taktiež z chuti s ním zaspievali a zatancovali.

Ujovi Viktorovi sme zapriali Šťastne a Veselé Vianoce. Každá pieseň priniesla deťom radosť a zároveň ich aj niečo naučila.

Mgr. Michaela Chromčová
pedagogický asistent

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Posledný mesiac roka 2024 ubehol ako voda. Decembrové školské dni v našej ZŠ opäť neboli naplnené iba učením sa. Prebehlo niekoľko zaujímavých podujatí, ktoré podporili okrem iného aj tvorivosť, kritické myslenie, spoluprácu, myšlienky vzájomnej pomoci, úcty a rešpektu. 6. 12. 2024 sme vo vestibule školy privítali Mikuláša so svojou družinou. Piataci si zasúťažili v ozdobovaní perníkov vo Vianočnej pekárni. Žiaci svojimi výtvarnými dielkami prispeli k vianočnej výzdobe školských priestorov. V týždni od 9. do 13. 12. 2024 prebiehala akcia, počas ktorej rodičia čítali deťom vianočné príbehy. Mamičky a jeden otecko prišli do školy, aby nie len svojim ratolestiam, ale aj ich spolužiakom, prečítali peknú vianočnú rozprávku. Rodičia si na chvíľu vyskúšali rolu učiteľa, pochutnali si na dobrej kávičke či čaji a zapojili sa aj do vianočného

tvorenia spolu so žiakmi. Ďakujeme rodičom Márii Pačanovej, Božene Borákovej, Jozefovi Horváthovi, Lucii Bodzionyovej, Margite Tomášovej, Karolíne Pokutovej, Helene Pechovej, Adele Horváthovej a Alene Horváthovej za ochotu a účasť na tejto akcii. Veríme, že v budúcnosti budú aj ďalšie spoločne podujatia s rodičmi našich žiakov. V telocvični školy sme boli 12. 12. 2024 svedkami úžasných talentov žiakov, ktorí pod vedením svojich učiteľov predviedli krásny vianočný program. Športovo sa vyžili nielen žiaci, ale aj učitelia vo florbale či bowlingu. Moderátormi sa opäť žiaci stali v rozhlasových reláciách venovaných ochrane prírody či sv. Mikulášovi. Vianočným vinšom a koledám ste sa mohli potešiť v obecnom rozhlase vďaka našim žiakom a žiakom materskej školy, ktorí si ich pripravili pod vedením p. uč. Bodzionyovej. 29. 12. 2024 si žiaci vo Farskom kostole sv. Klementa v Rudňanoch pod vedením p. uč. Melegovej a

Marčukovej pripravili Vianočný príbeh narodenia Pána. Celý rok 2024 sa naša základná škola snažila svojim zverencom poskytnúť nielen vzdelanie, ale aj zážitky, na ktoré, veríme, budú aj v budúcnosti spomínať. Všetkým - žiakom, rodičom, učiteľom, pedagogickým i nepedagogickým pracovníkom prajeme, aby sa aj rok 2025 niesol v znamení pozitívneho posilňovania komunitného ducha ZŠ v Rudňanoch.

Spracovala T. Hozzová

SPOJENÁ ŠKOLA

Mesiac december sa niesol v našej škole v duchu prichádzajúcich vianočných sviatkov. Začalo sa to Mikulášskou besiedkou, na ktorej k nám zavítal Mikuláš aj so svojou družinou, deti mu zarecitovali, zaspievali a zatancovali. Program bol naozaj pekný a bohatý a Mikuláš nechal za odmenu deťom sladké balíčky. Celú atmosféru dotvárali farebné svetelné efekty.

Svoju vianočnú ozdobu si vyrobili deti 4. až 6. ročníka v príjemnej atmosfére, pri tónoch vianočných kolied a výsledkom boli krásne vyzdobené vianočné gule. Žiaci 4.A a 9.A triedy nám zase vytvorili vlastnoručne vyrobené vianočné pozdravy, ktoré mohli poslať svojim kamarátom a známym. Nechýbala ani akcia, na ktorej žiaci robili krásne adventné vence, ktoré zdobia areál školy.

Stalo sa už takou tradíciou, že v predvianočnom období /tento rok to bolo 13.12.2024/ sa konajú v našej škole „Vianočné trhy“, kde žiaci prezentujú svoje výrobky, ktoré vyrobili za pomoci svojich učiteľov. V ponuke boli krásne vianočné dekorácie, ktoré si mohli žiaci aj učitelia kúpiť a potešiť nimi svojich blízkych.

Decembrové akcie ukončila 17.12.2024 vianočná besiedka, na ktorej nám žiaci zahrali divadelné pásmo „Medovníčky“, zaspievali známe piesne pretextované p. uč. Mgr.Zinkou Čislákovou, za hudobného doprovodu Mgr. M.Sedláka a farebného osvetlenia PaedDr.T.Luňáka a úsilia ďalších učiteľov, ktorí pripravili so svojimi žiakmi tento nádherný program.

Aj keď sme sa všetci veľmi tešili na vianočné sviatky, tie preleteli veľmi rýchlo a verím, že si všetci oddýchli a teraz budú s optimizmom a elánom pokračovať vo svojej práci. Do Nového roku 2025 chcem všetkým popriať hlavne veľa zdravia, lebo to je najdôležitejšie, ale aj šťastie, pohodu a spokojnosť.

Ing. M.Malecová

OPRÁŠME TRADÍCIE A ZVYKY ...

V predvianočnom čase som si na odporúčanie kamarátky kúpila zaujímavú knihu Kataríny Nádaskej „**Slovenský rok v ľudových zvykoch, obradoch a sviatkoch**“. Keďže pôvod mnohých sviatkov neviem ani ja, taktiež mnohé zvyky poznáme už len z rozprávania našich rodičov, známych a tie, čo sme zažili, rozprávame zase my svojim deťom, tak sa mi zdalo vhodné, aby sme si niektoré z týchto vzácných zvykov a tradícií pripomenuli každý mesiac v Horizonte. Verím, že starší si zaspomínajú, mladší zistia niečo nové a pre všetkých to bude obohacujúce. Nuž skúsme a začnime hneď januárom. Vyberám úryvky z knihy:

Nový rok

Nový rok sa v rodine začínal vzájomným vinšovaním. Pokiaľ išlo o návštevy, na celom území Slovenska platila zásada, že do domu nesmela vstúpiť ako prvá žena, lebo by priniesla nešťastie.

Napríklad vládlo presvedčenie, že tak, ako sa budú k sebe členovia rodiny správať na Nový rok, bude to po celý rok.

Smeti sa na Nový rok nevymetali, aby sa z domu nevymietlo bohatstvo.

Na Nový rok sa nemalo jesť nič, čo má krídla, teda najmä nie hydina, aby šťastie neuletelo z domu...

Jedlá zo šošovice a všetky také koláče, čo sa posýpali, alebo plnili makom, mali podporiť príchod peňazí do domu.

Gazdiná, ktorá by na Nový rok nechala vonku vyvesenú bielizeň, riskovala, že ju čaká ťažká posledná hodinka. Ani šiť sa nesmelo - hrozilo zahnisanie prstov.

Tri krále

Sviatok Troch kráľov, oficiálne Zjavenie Pána /6.1/ uzatvára vianočné obdobie. Na Tri krále sa v kostole svätí voda. Každý veriaci si z nej môže nabráť pre svoju potrebu. V minulosti sa svätenej vode pripisovala veľká moc, dokonca sa obradne pila - každý člen rodiny si upil pár glgov, aby bol celý rok zdravý.

Podobné ochranné schopnosti sa pripisovali trojkráľovej kriede, takisto posvätenej v tento deň. Ak sa s ňou nakreslil kruh, mal magický účinok a chránil pred nečistými a zloprajnými silami.

Starší chlapci sa poobliekali za troch kráľov, nosili so sebou betlehem a vinšovali, alebo predvádzali trojkráľovú hru, ktorej obsahom bola návšteva troch mudrcov v Betleheme. Keďže podľa legendy jeden z mudrcov bol černochoch, jeden z chlapcov mal sadzami začiernenú tvár. Niekde bývalo zvykom, že na Tri krále koledoval aj kňaz s miništrantmi. Posvätil príbytok a na dvere napísal kriedou G+M+B a aktuálny nový rok. Skratky znamenajú iniciály mien troch kráľov - Gašpar, Melichar a Baltazár, ale aj Christus mansionem benedicat /Kristus nech žehná tento dom/.

Opisov rôznych zvykov v knihe nájdeme mnoho. Je mi ľúto, že musím vybrať len niektoré, ale vo februári vám prinesiem zase ďalšie.

Spracovala : M.Malecová / z knihy K.Nádaskej -Slovenský rok v ľudových zvykoch, obradoch a sviatkoch

TVORÍME S RADOSŤOU

Už v decembrovom čísle Horizontu sme písali o tom, že vďaka vám sme na výstavno-remeselných trhoch „Tvoríme s radosťou“ vyzbierali 500 eur, ktoré sme na polovicu rozdelili medzi sedemročnú Ninku, ktorá trpí DMO a má vážne zdravotné problémy a našu občianku p. Moniku Lukáčovú, ktorá tiež absolvovala vážnu operáciu. Peniažky sme stihli p. Lukáčovej odovzdať ešte v predvianočnom čase, kedy sme ju s Táňou Hozzovou navštívili a bolo to veľmi príjemné stretnutie. Pani Monika nás srdečne privítala aj s manželom, bola veľmi prekvapená a dojatá a my sme sa nakazili jej optimizmom a vnútornou silou, ktorou disponuje. S úsmevom súhlasila, aby

sme si urobili aj „fotočku“ na pamiatku.

Malej Ninke, ktorej na detskom áre diagnostikovali ADEM-akútnu diseminovanú encefalitídu a dôsledkom opuchu mozgu má DMO, hypotóniu, nechodí, nerozpráva, ale napriek tomu každý deň tvrdo cvičí, pláva a skúša všetko, čo by jej akokoľvek pomohlo, sumu 250 eur odovzdali v obecnom úrade až po vianočných sviatkoch. Verím, že tieto peniažky pomôžu Ninke, ktorá zbožňuje vodu, aby absolvovala špeciálny rehabilitačný pobyt v zahraničí, ktorý prebieha práve vo vode a medzinárodne dosahuje veľmi dobre výsledky práve u detí s DMO / čo bolo aj cieľom výzvy „Postavme Ninku na nohy“ /

Nie títo ľudia nám mali ďakovať, ale my im, lebo práve pri takýchto ľuďoch si človek uvedomí, čo je v živote dôležité a ako by sa mali ľudia k sebe správať. Pani Monike aj Ninke prajeme veľa zdravia, šťastia a lásky v kruhu ich najbližších, aby stále napredovali k čo naoptimálnejšiemu zdravotnému stavu.

M. Malecová

Vyriešte osemsmerovku, tajničku nám pošlite na mail:

maja.malecova@gmail.com, na messenger, alebo na mail obce: obec@rudnany.sk

Každý mesiac vylosujeme jedného výhercu, ktorého odmeníme vecnou cenou. Za zaslanie správne vylúštenej tajničky z minulého čísla odmeníme výhercu **Darina Čierna**.

Blahoželáme! **Správne znenie tajničky č.10: Štedrý deň sa blíži**

L	Á	S	K	A	A	T	C	Ú	S	T	U	P	O	K
CH	O	D	N	Í	Č	E	K	R	V	D	Z	R	E	A
V	Ď	A	Č	N	O	S	Ť	I	I	R	N	A	Ň	N
Á	A	I	C	Á	R	I	P	Š	N	I	A	V	G	J
L	A	I	C	K	A	E	R	A	A	O	N	D	R	E
A	P	E	L	L	K	O	A	R	K	S	I	A	A	L
P	O	D	P	O	R	A	R	E	Š	P	E	K	T	E
E	I	N	E	N	E	C	O	V	P	L	O	H	U	I
A	M	Á	A	N	B	O	S	Ô	P	S	E	N	L	N
L	O	D	CH	O	D	O	V	D	O	P	I	S	Á	E
A	E	E	P	S	L	O	I	V	A	T	S	E	C	T
V	M	J	E	Ť	D	N	I	Z	U	T	O	V	I	O
CH	L	A	D	P	O	D	A	Ť	R	U	K	U	A	CH
O	CH	O	T	A	B	O	H	A	A	I	N	Ó	R	I
P	O	K	L	O	N	A	O	H	Ľ	A	D	Ž	O	L

Prešmyčka: Napíšte nám, čo Vám vyšlo.
oešktv éorbd v oomnv uork 5022!

Použité slová:

anjel, apel, aura, boh, cesta,
dopis, dôvera, gratulácia,
chlad, chodníček, chvála,
inšpirácia, irónia, iskra, kino,
krv, láska, lichotenie, lož,
nádej, náklonnosť, obdiv,
ocenenie, odchod, ohľad,
ochota, podať ruku, podpora,
podvod, pochvala, poklona,
pôvod, pravda, rada, reakcia,
rešpekt, sen, spôsob, uhol,
uznanie, úcta, ústupok,
vďačnosť, veda, vina, vzťah.

ZABAVTE SA!

KAM ZA KULTÚROU

Redakcia Horizontu vám aj počas roku 2025 bude prinášať rôzne typy na niekoľko kultúrnych, spoločenských či športových aktivít. Zopár z nich sa uskutoční už počas januárových a februárových dní. Veríme, že si aj vy v nich nájdete niečo zaujímavé:

- 25. 1. 2025 sa uskutoční v OC Madaras PLES MALÝCH SPIŠIAČIKOV.
- 28. 2. 2025 vás do Koncertnej sály Reduty pozývajú na 24. PLES HOTELOVEJ AKADÉMIE.
- 26. 1. 2025 o 14:00 sa v Športovom areáli v Smižanoch uskutoční tradičný karneval na ľade.
- 27. 1. 2025 o 13:00 sa pri Pamätníku oslobodenia na Radničnom námestí uskutoční spomienková slávnosť pri príležitosti 80. výročia oslobodenia mesta SNV.
- 28. 1. – 30. 1. 2025 v Kultúrnom dome v Smižanoch predvedú Novoročnú rozprávku žiaci smižianskej ZUŠ-ky.
- 29. 1. 2025 o 19:00 vás v KINE ÚSMEV LEVOČA privíta Ľuboš Kostelný, Helena Krajčiová, Vladimír Kobielsky na svojom predstavení Krvavé peniaze.
- 30. 1. – 2. 2. 2025 sa v Športovom areáli v Smižanoch zrealizuje medzinárodný turnaj v curlingu Tatras Open Air Curling 2025.
- 30. 1. 2025 sa v Koncertnej sále Reduty uskutoční Novoročný koncert v podaní Miešaného speváckeho zboru mesta Spišská Nová Ves CANTUS VILLA NOVA.
- 31. 1. 2025 sa v Koncertnej sále Reduty v SNV uskutoční 15. PLES UČITEĽOV.
- 4. 2. 2025 vás do DK Mier v SNV pozýva Marek Majeský, Marián Labuda, Andrea Karnasová na komédiu Zlatá baňa.
- 8. 2. 2025 o 16:00 vystúpi v DK mier Bojko a Zmrzlinka so svojou show o Hľadaní strateného pirátskeho pokladu.
- 9. 2. 2025 o 16:30 vás do KD v Smižanoch pozýva Ander z Košíc so svojím turné – 55 rokov na scéne.
- 15. 2. 2025 sa v Koncertnej sále Reduty uskutoční 21. FARSKÝ PLES.

Podľa internetu spracovala Mgr. T. Hozzová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Stav obyv. k 31.12.2024	spolu	muži	ženy
V obci celkom	5100	2542	2558

SPOMÍNAME ...

Spomienka

„Odišiel si navždy, túžil si žiť, ale osud to tak zariadil, že musel si nás navždy opustiť. Hoci si odišiel a niet ťa medzi nami, v našich srdciach zostaneš stále s nami.“

Dňa 19.12.2024 uplynul 1 rok, čo nás navždy opustil môj milovaný manžel, otec, dedko, pradedko a príbuzný **Štefan Watycha**. Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. S láskou a úctou spomína manželka, dcéra, vnúčatá, pravnúčatá a ostatní príbuzní.

Spomienka

„Slza v oku, v srdci žiaľ, čo drahé nám bolo, to nám osud vzal. Bez teba už žiť musíme, no v srdciach našich ťa navždy nosíme...“

Dňa 25.12.2024 sme si pripomenuli 1. výročie od úmrtia môjho manžela, otca, brata, uja **Roberto Stanislava**. So smútkom v srdci spomína manželka, deti, sestry, krstná, synovci s rodinami a ostatná smútiaca rodina

Spomienka

„Odchod Tvoj bol rýchly a nečakaný. Odišiel si tiško, nie si už medzi nami, no v našich srdciach stále žiješ spomienkami.“

S úctou a láskou si dňa 4.2.2025 pripomenieme smutný rok, čo nás navždy opustil môj manžel, otec, dedko, pradedko, svokor a príbuzný **Ivan Mrva**. „Milovaní odchádzajú, ale nikdy nebudú zabudnutí.“ Manželka Emília, dcéry s rodinami a ostatná smútiaca rodina

Podakovanie

„Keď nádeje zhasnú a človek je sám, vtedy je najlepšie vrátiť sa k spomienkam.“

Zo srdca **ďakujeme** za vyjadrenú sústrasť a kvetinové dary všetkým, ktorí sa prišli dňa 30.12.2024 rozlúčiť na poslednej ceste s našou mamkou, babkou, prababkou a príbuznou p. **Angelou Kremaskou**. Synovia s rodinami